

Poim Πρωαγγεζον

Προφύρατος αοιχίς ωα
δύτην εὐεργιστοῦ. Τὸς λαί
ωαυαίτηχα τὴν Πρωαγγεζον
Ποιμ.

8, St. Georges Avenue, Kingsbury, London, NW9 0JU - Tel 205 3819

24.9.1985

Π. Παιονίδη
Μιχ. Παρίδη 24, Λεμεσός

Φίλε κ. Παιονίδη,

Χάρηκα που έτυχε να γνωριστούμε από κοντά το καλοκαίρι - κι άς ήταν κυριολεκτικά "στο πόδι" :

Ελπίζω να μη παρεξηγήθηκα που κάπως άκομφα άποποιήθηκα την πρόταση σας να μου άποστέλλεται ή ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ "για έννημέρωση".

Μιά έξήγηση είναι άπαραίτητη : Το σύνολο του έργου μου, μά και πιο είδικά τά "περί Κύπρου" βιβλία μου (ΘΑΛΑΣΣΟΦΙΑΝΤΗ, ΣΦΑΓΗ, ΘΡΗΝΟΣ, ΑΤΛΑΝΤΙΔΑ, ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, ΓΥΡΙΣΜΟΣ) καταδειχνουν τή βαθειά μου σύνδεση με τό νησί. Όποιαδήποτε λοιπόν έντύπωση πώς εΐτε δέν ένδιαφέρομαι εΐτε άγνοώ τά ένει (ή τά της Ν.ΕΠΟΧΗΣ) είναι όλοτελα σφαλερή. Το άνάποδο άληθεύει! Οί ένει μ'έχουν ... διαγράψει, λόγω μετοικεσίας! Κι όσο για τό επίσημο κράτος, ίσως νάναι κι άναπόφευκτο, άφού θεωρείται περίπου ύποχρέωση να ύποστηρίζονται οί "ντόπιοι". (Ένδεικτικά: δυδ όροι του Ύπουργείου Παιδείας - οί "β" και "γ" - για βράβευση, είναι ό άποκλεισμός "λογοτεχνών που δέν μένουν μόνιμα στην Κύπρο" (σίκ) και "λογοτεχνών που έργα τους βραβεύτηκαν τά 3 τελευταία χρόνια" (πάλι σίκ), κλπ). Με τήν ίδια νοοτροπία συγγράφονται κι "έπισκοπήσεις" της "Κυπριακής Λογοτεχνίας" από ίδιότες που ίδιο άκατατόπιστοι δέν κάνουν ούδεμιά άναφορά σε "έντός Κύπρου" άτομα. Καί τό μόνο "έλαφρυντικό" (;) είναι ή σκέτη άγνοια τους.

Τήν έξήγηση όμως του γιατί τό έργο μου άγνοείται από τή ΧΑΡΑΥΓΗ, τή ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ, κλπ δέν τήν ξέρω. Νά δοθεί κι έδώ τό "έλαφρυντικό" της άγνοιας; Λιγάκι δύσκολο, και διόλου τιμητικό - ένδω τό έργο μου προβάλλεται συχνά από τό ΡΙΚ και τίσ στήλες Κυπριακών έντύπων, κι άφού δά "άναγγέλλει" τίσ εκδόσεις μου όκ.Τόνας στη ΧΑΡΑΥΓΗ, και ή στήλη ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ στη Ν.ΕΠΟΧΗ. (Κι ύπάρχει άλλωστε "λήμμα" για τ'όνομά μου στον 3ο τόμο του ΚΥΠΡΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ του Χρ. Άνδρέου, καθώς και στην ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ του Παναγιωτόβη). Κι είναι άκομμα πιο παράδοξο ύστερα από τό σχολιασμό του έργου μου από τους πιο σημαντικούς νεοέλληνες και ζένους. ("Ένα εύρύ σταχυολόγημα από τέτοιες γνώμες, 60 δημοσιευμένες και 77 ίδιωτικές, βρίσκεται στα χέρια του ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ του Ύπ. Παιδείας, καθώς και στα χέρια του ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (κ. Ίωαννίδη). Κι έτσι όποιαδήποτε πρόφαση μη-έννημέρωσης τους δέν έχει έρισμα, καθώς σίγουρα όσοι θάθελαν να κάνουν σωστά τή δουλειά τους θ'άνατρέχανε σε τέτοιες "πηγές" για μια άρτιότερη έποπτεία του ύλικού τους). Άλλωστε, και χωρίς αυτά ή άλλα στοιχεία, κανένας σοβαρός κριτικός δέν έμποδίστηκε στο να ένφράσει δημόσια ή ίδιωτικά τή γνώμη του για τό έργο μου, κι ούτε δυσκολεύτηκε να τό κάνει όπως άρμόζει : κατανοώντας τίσ διαστάσεις του και τή σημασία του, τή θέση του μέσα στα σύγχρονα ρεύματα (όπως π.χ. έκανε τό ΔΙΑΒΑΖΩ), τήν έλληνικότητα του (παρά τή μετοικεσία - όπως τό σημείωσε ή ΗΜΕΡΑ, ή ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ, κ.ά), τήν τεχνική του (όπως έκανε π.χ. τό Νεοσορμεζικό THE CHARIOTEER), τήν ποιότητα ή τήν ούσια του (καθώς τόκαναν ή ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ, ή ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ή ΣΜΥΡΝΑ, ό ΙΔΙΟΣ...). Καί πρόσωπα σαν τήν "Έλλη Άλεξίου, τό Βασίλη Ράτα, τή Βακαλό, τόν Κάσδαγλη, τόν Ι.Μ. Παναγιωτόπουλο, τόν Δρ. Κυριαζόπουλο, τόν Δρ. Καναράκη, τόν Δρ. Κουμάντο, τόν Δρ. ΡΟΤΟΛΟ, τόν Δρ. LEVI, .. - για ν'άναφέρω μερικούς - δέν είχαν κανένα δισταγμό να μου ένφράσουνε τή συγκίνηση τους σε προσωπικές έπιστολές τους. Άν δέν είναι λοιπόν άγνοια ή πρόθεση, ή Χ και ή Ν.Ε. θα πρέπει να έχουν χειρίστη γνώμη για τό έργο μου.

Τά χαιρετίσματά μου στην κα "Έλλη.

Φιλικά

